

Ljubljanski ZVON Leposloven in znanstven list.

Štev. 11.

V Ljubljani, dné 1. listopada 1894.

Leto XIV.

Caligulove igrače.

Starorimska romanca.

Rogóv nebrój tróbi čez plan in čez hrib
In v soluci se bliskajo sulice, meči . . .
Po polji za Rimom, kar vidi okó,
Armade se mešajo v pisani gneči.

Hej, Caesar Caligula, dobre si volje!
Tvoj, je-li, denašnji pa zopet je dan?
Na griči razpél si je šator svoj senčni
Pa gleda vojaštva tam polno raván.

Pri Cáesarji ves je častiti senát,
Patricijev vrsta je dolga prispela;
In žen pod šatorom zbran rimskih je cvet,
In pevcev in godcev tu družba vesela . . .

Na bitvah, napadih in metežih bojnih
Napasel Caligula si je oči:
Od rádosti duša sedaj se mu smeje,
Od bláženstva srce mu v prsih kipí . . .

Pokrite so mize, obeda je čas;
K pojedini piskajo sladke piščalke.
In v žile gré vino, divjá bakhanál,
Pred Cáesarjem plešejo nage plesalke . . .

A tam po ravnini podijo se polki,
Peháje se z bojnimi stroji ves dan . . .
Za mizoj sred órgij pod belim šatorom
Caligula dremlje napól že piján . . .

Star žrec, glej, iz Rima prijaše navzgor!
Pred Cáesarjem suhega osla ustavi:
»Mir s taboj in Jupiter, svetli vladár!«
Z globokim poklonom Caliguli pravi.

Poslušal rogóv sem trobljénje že dolgo . . .
 In smilil se národ mi rimski je náš!
 Od pluga odganjaš ti sám mu ratárje,
 A lačnim Rimljanom sam kruha ne daš!

»Ječi pod vojaštva bremenom ves Rim,
 Ječi vsa obširna že rimska država . . .
 Káj vdov in sirót te proklinja vsak dan!
 Káj ljudstev zbok tebe tam v revščini tava!

»Dovolj že se dolgo ti vadiš za vojsko!
 Katéri nam sósed pokoja ne dá? . . .
 Vsak dan klečím v tempelji pred Martom in prosim:
 Očíne sovrage naj v prah poteptá! . . .«

»O sancta simplicitas! Há-ha-ha-hà!«
 Na ves glas Caligula se zagrohoče . . .

»Ti míslil nemara si, o modriján!
 Na boje z barbari pripravljam se vroče?»

»Ah, kaj še! Kaj mar domovina je meni!
 Za bedo Rimljanov kaj brigam se jaz!
 Ne veš, da zabávati le se mi čemo?
 Kakó pa bi dolgi pregnali si čas?»

»Dolgčas nam pri polnih je mizah vsak dan,
 Dolgčas je nelačni želodec si pasti;
 Utrudi se pevcev in godcev uhó . . .
 Dolgčas vsak dan piti ljubezni je slasti!

»Po svoje zabava se vsak na tem svetu,
 Izbira igráče po svoje si vsak . . .
 S čim krati naj čas imperator si rimski?
 Glej, naša igráča, ha-ha! je — voják!

»Igráča krdela so pestra okróg,
 Vrteča po poljih se nam za zabavo;
 Igráča orožja je svetlega blesk,
 Igráča nam tá pospešuje prebavo.

»Igráča prijetna nam igre so bojne,
 Le paša očém je umetni ves boj;
 V zabavo nam mišic moč, kít je vojaških,
 V zabavo nam golo njih trud je in znoj.

»Zabava ljudij so nam muke in stok;
 Zabava sirót in vdóv solze nam prava;
 Igráča nam polkov življenje in smrt . . .
 Ha! ves svet ustvarjen je, da nas zabava!

»Vse, vse zarad nas! I, čemú pa je ljudstvo,
 Če ne zarad nas, da igramo se ž njim?!
 Če nam ne v zabavo — čemú so Rimljani?
 Čemú vsi bogovi, vi žreci, ves Rim? . . .

»Pa še kakó radi zabavajo nas!
 Čeprav že tri dni brez jedí so, pijače,
 Igrajo še ‚vojsko‘ junaki mi tam,
 Veseli, da žive so naše igrače.

»Vesél je Italec in Grk in Hispanec,
 Na sužnost je svojo ponosen Germán
 In Scit in Ilír in Panonec in Galec,
 Vesela igrača je nam Egipčán . . .

»Zabávajte Cáesarje svoje, ha-hà!
 Najviši namén vaš je — naša zabava!
 Četudi poginete vsi od gladú,
 Makari vsa rimska razpade država! . . .

»Ná, stavec — pij čašo falernca penečo!
 Na moje jo zdravje zdaj, modrec, izpij!
 Caligula božji ti sam jo ponuja . . .
 Pij! . . . Nočes? . . . Káj, ljudstvo, ha-hà! te skrbi?»

A. Aškerc.

Sestrica.

Veter vije v nočno tème,
 Burja v kočó brije,
 V kočici pri bolnem sinku
 Mati solze lije.

»Spančkaj, spančkaj, sinček Milko!
 Kaj pestiš ročice?
 Kaj se plašiš krčevito?
 Kaj rosiš solzice?»

»Mamka, slišite sestrico,
 Ki so v krsti beli
 Davi v grob jo položili,
 S prstjo jo odeli?

Sestrica mi milo joče,
 Ker jo krije jama,
 K sebi kliče me v gomilo,
 Kjer je čisto sama»

»Sestrice joku ne slišiš,
 Angelj je v nebesih,
 Burjo slišiš silovito,
 Ki bučí v drevesih.»

Veter vije, burja brije,
 Okence zvenkeče.
 Dobra mamka vroče moli,
 Sinček bolj drgeče.

»Sestrica na okno trka,
 Čujte glas ihteči,
 V grob pustite me k sestrici,
 Milo me proseči!»

»Ti se motiš, sinček Milko,
 Veter zunaj piska,
 V kočico nam burja brije,
 V okence pritiska» . . .

Skozi luknjo v trhlem stropu
 Burja v kočó piše,
 Lučico brlečo vpihne,
 V kočó s hladom diše.

»Sestrica je prišla pome,
 Boža me po glavi,
 Mrzle mi ročice proži,
 Ž njo grem. Mamka, zdravi!»

Mati plašno kvišku skoči
 Pak prižgè svetilko,
 Brzo k postelji pristopi:
 Mrtev je nje Milko.

Bogdan.

41*

